

„Rola mediów w przemianach Kościoła w Polsce i demokratyzacji polskiego społeczeństwa”

(Włocławek 10–11 maja 2010)

10 i 11 maja odbyło się w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku doroczne sympozjum Polskiego Stowarzyszenia Pastoralistów i Duszpasterzy im. Jana Pawła II pt. „Rola mediów w przemianach Kościoła w Polsce i demokratyzacji polskiego społeczeństwa”. Współorganizatorami sympozjum były Sekcja Teologii Pastoralnej UKSW oraz Wydział Duszpasterstwa Ogólnego Kurii Diecezjalnej we Włocławku.

Pierwszy dzień obrad poświęcono roli mediów widzianych oczyma zarówno dziennikarzy, osób świeckich, jak również kapłanów pastoralistów zajmujących się tematyką medialną. W pierwszej grupie znaleźli się: mgr Monika Sulej (UKSW), prezentująca wpływ reklamy i PR na wizerunek Kościoła w Polsce, Marek Nowicki (dziennikarz TVN 24), omawiający rolę mediów jako instrumentu porozumiewania się w Kościele, oraz Krzysztof Skowroński (obecnie dziennikarz niezależny), podejmujący temat presji mediów na przemiany w Kościele i w społeczeństwie. Wśród prelegentów duchownych znaleźli się: ks. prof. Waldemar Irek, który nakreślił postawę Kościoła wobec współczesnego paradygmatu medialnego, oraz ks. prof. Edmund Robek SAC, przywołujący główne idee nauczania Jana Pawła II na temat mediów i dziennikarstwa. Ocena roli i pozycji, jaką pełnią media w Kościele i społeczeństwie, została naświetlona z różnych punktów widzenia. Z jednej strony padały twierdzenia tak skrajne, jak: „Nie ufajcie mediom” (Krzysztof Skowroński), z drugiej słowa zachęty do życzliwości i otwartości na dyskusję (Monika Sulej, Marek Nowicki). Człowiek realizuje się tylko w dialogu z drugim człowiekiem – ks. prof. Irek przypomniał w tym względzie klasyczne nauczanie Arystotelesa, a środki masowego przekazu są częścią tego dialogu. Mistrzem obecności w mediach i współpracy z dziennikarzami był Jan Paweł II, choć był to mistrz wymagający dla tych, którzy chcieli o nim pisać i mówić (ks. prof. Robek). W toku dyskusji uczestnicy sympozjum doszli do wniosku, że – jakkolwiek rzetelność i uczciwość niektórych dziennikarzy pozostawia wiele do życzenia – to oczyszczający wpływ dyskusji publicznej, której animatorami pozostają media prywatne i społeczne, jest w dłuższej perspektywie korzystny dla Kościoła. Przyczynia się do pogłębienia refleksji, wymaga również bardziej autentycznego świadectwa życia i wiary w Ewangelię.

11 maja odbył się drugi dzień obrad sympozjum. Wykładom patronował bp Wiesław Mering, a gościem specjalnym spotkania był o. dr Tadeusz Rydzyk. Konferencja i dyskusje poświęcone zostały teorii i praktyce funkcjonowania mediów katolickich w Polsce. O. Rydzyk poruszył w swoim wystąpieniu idee dziennikarstwa katolickiego. Przypomniał problemy związane z założeniem i prowadzeniem Radia Maryja, życzliwość Jana Pawła II dla rozgłośni oraz trudności, jakich doświadcza ze strony środowisk liberalnych. Nakreślił perspektywę rozwoju stacji.

„Możemy wybudować wiele kościołów, ale jeśli nie będziemy mieli własnych mediów, kościoły staną się puste” – te słowa św. Maksymiliana uczynił mottem swoich życiowych działań. Nie wahał się również sformułować zarzutu, iż po 1989 roku Kościół zmarnował szansę na stworzenie ciekawych, kompleksowych środków społecznego przekazu. Do ich funkcjonowania potrzeba bardziej ewangelicznego zapału i dobrych pomysłów niż oczekiwania na koneksje, koncesje i wielkie pieniądze. Ważną rolę, jak podkreślił, ma ciągle do spełnienia katolicka prasa, także parafialna. Rośnie nieustannie znaczenie internetu. Dyskusje, towarzyszące wykładom, uwypukliły konieczność obecności Kościoła w przestrzeni medialnej i obowiązek ewangelizacji z wykorzystaniem nowoczesnych środków technicznych. Sympozjum zakończyła Eucharystia, sprawowana we wrocławskiej katedrze pod przewodnictwem biskupa ordynariusza.

Ks. Bogdan Biela, Uniwersytet Śląski

„Liturgia jednym aktem kultu”

(Katowice 20 maja 2010)

Matka Kościół bardzo pragnie, aby wszyscy wierni byli wdrażani do pełnego, świadomego i czynnego udziału w obrzędach liturgicznych, jakiego domaga się sama natura liturgii. [...] To pełne i czynne uczestnictwo całego ludu trzeba mieć bardzo na uwadze przy odnowieniu i pielęgnowaniu świętej liturgii. [...] Dlatego duszpasterze w całej swej pastoralnej działalności powinni gorliwie dążyć do zapewnienia takiego udziału przez należyte wychowanie wiernych. Osiągnięcia tych rezultatów nie można się jednak spodziewać, jeżeli najpierw sami duszpasterze nie będą przeniknięci duchem i mocą liturgii i nie staną się jej nauczycielami. Koniecznie więc należy zapewnić duchowieństwu odpowiednią formację liturgiczną (KL 14).

Przytoczone powyżej słowa konstytucji o liturgii bardzo precyzyjnie wskazują cele oraz kierunki oddziaływań dydaktycznych i pastoralnych. We wskazany nurt troski o piękno celebrowanej liturgii oraz jej właściwe przeżywanie w zgromadzeniu liturgicznym od kilku już lat wpisują się katowickie sympozja liturgiczne. Organizatorem tegorocznego spotkania, zatytułowanego „Liturgia jednym aktem kultu”, był Zakład Liturgiki i Homiletyki Wydziału Teologicznego UŚ w Katowicach przy współudziale Papieskiej Akademii Teologicznej w Rzymie.

W imieniu organizatorów uroczystego otwarcia sympozjum dokonał dziekan Wydziału Teologicznego w Katowicach ks. prof. UŚ dr hab. Andrzej Żądło, który witając wszystkich zgromadzonych, wskazał główne źródła inspiracji obecnego sympozjum. Zasadniczym zamierzeniem organizatorów była próba spojrzenia na